

ŚRĪMAD-BHĀGAVATAM

Prathamah Skandhaḥ

Prathamodhyāyaḥ

Om namo bhagavate vāsudevāya.

Text 1

Janmādy asya yato'nvayād itarataś cārtheṣv abhijñāḥ svarāt
tene brahma hṛdā ya ādikavaye muhyanti yat sūrayaḥ
Tejovārimṛdām yathā vinimayo yatra trisargo'mṛṣā
dhāmnā svena sadā nirastakuhakaṁ satyaṁ param dhīmahi. (1.1.1)

Alternative readings: ...muhyanti yaṁ sūrayaḥ...yatra trisargo mṛṣā

Gaurakiśorānvayaḥ---

Śrīmadgaurakiśorākhyas taddāśākhyo mama prabhuḥ
Śrīmat-paramahamso yo vicacāra mahīm imām
Vairāgyo mūrtimān yasmin sarvalokeṣu viśrutaḥ
Ādarśacarito dhīmān gaurasevanatatparaḥ
Kṛpayā parayā yo mām svapādakamalāntikam
Premapradam dadāv ajñam kṛpaṇam dīnacetasam
Tam vande'ham jano dīno viṣṇupadābjajīvanaḥ
Kṛṣṇacaitanyadātāram kṛṣṇapādapradam vibhum
Yasya kṛpālavam labdhvā mūko vācālatām vrajet
Naumi tam parayā bhaktyā dāsagosvāminam varam
Kṛṣṇagaurakiśorasya dhāmnī yasyācalā gatiḥ
Kṛṣṇagaurakiśorasya nāmni yasyācalā ratiḥ
Śrīmadbhāgavate granthe yasyāsīd acalā matiḥ
Tadanvayavinirmāṇe sa mām avatu samprati.

Anvaya---Asya (viśvasya) **janmādi** (janmasthitibhaṅgam) **yataḥ** (parameśvarāt) **artheṣu** (viśvakāryeṣu) **anvayāt** (kāraṇatvāt) **itarataś ca** (vyatirekāt akāryasya asattvāt) (bhavati), **yaḥ** (parameśvaraḥ) **abhijñāḥ** (jagatkartṛtve sarvatobhāvena jñātā, acetanam pradhānam na jagatkartā) **svarāt** (svenaiva rajate yaḥ svataḥsiddhajñānamayaḥ, jīvaḥ na jagatkartā) **ādikavaye** (brahmaṇe) **brahma** (tattvam vedam vā) **hṛdā** (manasā buddhi-vṛttipravartakatvena) **tene** (prakāśayāmāsa) **yat** (yasmin parameśvare) **surayaḥ** (brahmādayaḥ) **muhyanti** (moham prāpnuvanti) **tejovārimṛdām yathā vinimayaḥ** (vyatyayaḥ anyasminn anyāvabhāsaḥ maṛīcikāyām tejasi vāribuddhiḥ mṛdi ca kācādu vāribuddhiḥ adhiṣṭhānasattayā satyavat pratīyate) (tathā) **yatra** (yasmin) **trisargaḥ** (trayānām māyāguṇānām tamorajaḥsattvānām sṛṣṭiḥ) **mṛṣā** (na vastutaḥ san anena jaḍopādhisambandham vārayati) (**amṛṣā** iti pāṭhe bhūtendriyadevatārūpaḥ satyaḥ yat satyatayā mithyāsargo'pi satyavat pratīyate) **svena dhāmnā** (mahasā) **nirastakuhakam**

(nirastam kuhakam kapaṭam yasmin tam) **satyam** (svarūpalakṣaṇam) **param**
(parameśvaram) (vayam) **sadā** (sarvadā) **dhīmahī** (dhyāyemaḥ). (*Gauḍīyabhāṣya* 1.1.1)

Svānanda-kuñjānūvāda

Śrībhaktivinodavara, Gaurahari-parikara,
Svānandasukhadakuñja sthāna
Anukṣaṇa paramārtha, Sevya bhāgavata-artha,
Tathāya vasiyā kare gāna.
Kuñjasmṛti pathe kari, Bhāṣye anuvāda dhari,
Parānanda-ānanda-vidhāna.
Tāhāte paramānanda, Svānanda snehera kanda,
Sei anuvādera nidāna.
Bhaktivinoda-icchā, Bhaktera tāhāte pṛcchā,
Dui hetu kari anuvāda.
Bhāgavata-bhāṣā bali, Yā'te naṣṭa haya kali,
Sevā mora nāmabrahma-nāda.
Svānanda-sukhadakuñja, Yāñhā kṛṣṇaprītipuñja,
Yathā vaise bhaktivinoda
Sei cintāmaṇi-dhāma, Ebe hok mora kāma,
Yāhe bhaktaṅgera pramoda.

Anuvāda---Ei viśvera utpatti, sthiti o vināśakārya anvaya o tadviparītakrame ye parameśvara ha-ite sādḥita haya, ye parameśvara jagatkartṛtve sarvatobhāve jñātā, yāñhāte svataḥsiddhajñāna svayaṁ virājamāna evaṁ yini ādi-\kavi brahmāra buddhivṛtti pravartana kariyā manera dvārā tattvavastu prakāśa kariyāchilena, ye parameśvare indra prabhṛti devagaṇa mohaprāpta hana, yerūpa teja, jala o mṛttikāra parasparera madhye ekerā parivarte tāhāte anyavastura jñāna satyera nyāya pratīta haya, tadrūpa ye parameśvare sattva, rajaḥ tamoguṇera avasthāna satyera nyāya pratīta ha-ileo vastutaḥ jaḍadharmā yāñhāte asambhava, yāñhāte kona samaye-i kapaṭatāra adhiṣṭhāna nāi, sei satyasvarūpa-lakṣaṇamaya parameśvarake āmarā dhyāna kari. (*Gauḍīyabhāṣya* 1.1.1)